

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

1477

מאת שלום

שבת כ" חשוון ה-תשפ"ד
 פרשה: וירא
 הפטרה: ואשה אחת

הדלקת נרות - 16:27
 צאת השבת - 17:19
 ר"ת - 17:54

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:22

זמני שבת	זמני חול
עמוד השחר: 4:53	5:00
זמן טלית: 5:00	5:07
זריחה: 5:58	6:04
חצות: 11:23	11:24
מנחה גדולה: 11:50	11:50
שקיעה: 16:48	16:43

לוח לוח

שלא לבייש

פעם כאשר התארח אורח על שולחנו של רבי עקיבא איגר, נכשלה ידו של האורח בכוס היין והיא נשפכה על המפה הלבנה. מיד דחף רבי עקיבא איגר את כוס היין שלפניו ואף היא נשפכה על המפה. אמר: "דומה שהשולחן מתנדנד..."

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחוהי דינה בת רחל ולע"ג חמי ר' שלום בר שמה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"מכתב אחד קדימה"

ארבעה מלאכים התגלו להגר בברחה לראשונה מבית אברהם אבינו ע"ה ולא התפעלה, כי היתה רגילה לראותם בביתו של אברהם. היה זה בית שהשכינה שרתה בו, שענן היה קשור על האוהל והגר דלק בנס מערב שבת עד ערב שבת. בית של נביאים. בבית כזה גדל ישמעאל. אבל מידותיו סחפוהו, ושרה פחדה שיהווה דוגמה רעה ליצחק אבינו ע"ה. דרשה מאברהם אבינו לשלחו. "וירע הדבר מאוד בעיני אברהם, על אודות בנו".

הרב "דמשק אליעזר" זצ"ל פירש פירוש מפתיע ומרעיש: וירע הדבר מאוד בעיני אברהם - על אודות בנו של ישמעאל. וכך אמר אברהם אבינו ע"ה: מילא ישמעאל, הוא גדל בביתי, ראה בית שהשכינה שורה בו, בית של חסד, של אמונה וכה. איני דואג לו כל כך ואמנם, סופו שחזר בתשובה. אבל אם ארחיקו מה יחא על בנו של ישמעאל, מה יהיה על נכדי...?

זעקה זו נפנה לכל ההורים היקרים הי"ו, השתולים ונטועים על ברכי האמונה המושרשת והזכה, מורשת אבותינו מדורי דורות, ומחנכים לאורה את ילדיהם אוצרים היקר מפז, אבל שולחים את הילדים למוסדות חינוך שאינם תורניים בחשבנם: הילד יראה מסורת ומורשת בבית, דיו בכך.

נגיד שהם צודקים, אך אנו נשאל: נניח שהילד יגדל כשהמורשת נצורה בלבו אך מה יהיה על ילדו, מה יהיה על נכדכם? מדוע אינכם חושבים צעד קדימה, מדוע אינכם דואגים לכך שמורשת הדורות, שלשלת הזהב, תמשיך להטוות במלוא יפעתה? הדאגה לדורות הבאים מצווה עלינו לרשום את ילדינו לחינוך תורני, אשר בו לבדו ערובה לדורות מושרשי אמונה ומורשת אבות מאירה.

העלון לע"ג סעדה בת רחל ז"ל שנלב"ע כ"ח חשוון תשפ"ד.

"מתן בסתר יכפה אף" א'

תורה לוי

בעיר קראקוב היה איש עשיר מאוד ושמו שמעון. והיה קמצן גדול וכולם קראו לו שמעון הקמצן. מפני שלא רצה לתת נדבות בכלל ובפרט כמו העיר קרקוב שהיא עיר גדולה ויש בה אוכלוסיה גדולה מאוד ויש בה מכל שכבות העם ובפרט עניים רבים היו בה, ראשי הציבור קבעו הערכות לבעלי יכולת לשלם את הערכתם החודשית לראשי הציבור כדי לחלק לעניים למזון ולתמחוי. ומידעינו שמעון הקמצן לא רצה להשתתף בהערכתו בשום אופן. ויכוחו לו בפרוש אם לא יתן את מכסתו בהערכה אחרי מותו יקברו אותו על יד הגדר בבית העלמין ויכתבו את שמו הידוע בן הקהל על המצבה (שמעון הקמצן), ויאמר להם כן תעשו כמו שדברתם ביום פקודתי, ולו לא היו בניס, ולעולם לא יחיה האדם, ויגיע יום פקודתו ויקברוהו על יד הגדר בבית העלמין שבקרקוב ועל המצבה כתבו שמעון הקמצן, ולפני מותו עזב צוואה ובצוואה כתב שיתנו לאשתו את כתובתה שזה פחות או יותר יספיק לה למזונותיה בריוח, ואת כל הוננו ציוה לחלק לכמה אנשים עשירים מאוד ויהי הענין תמוה אצל כל הקהל. ואחרי הרבה זמן הרגישו במחסור גדול ראשי ציבור קופתם כמעט התרוקנה ובמזון ותמחוי היו מקבלים מאות ככרות לחם וחלות לשבת גם זה כמעט הופסק והיו גם שני קצבים שהיו נותנים כמויות ניכרות של בשר גם זה הופסק וישלחו ראשי הציבור לקרא לאלו שתמכו בסכומים גדולים ולשאול אותם מה הסיבה שהפסיקו את תמיכתם למוסדות הנ"ל ובפרט שעכשיו נמצאים המוסדות במצוקה גדולה, וכולם כאחד ענו שאין באפשרותם לתת עוד, וכולם נשארו תמהים בלי פתרון. רק אחד התומכים אמר אני מצטער אבל אין ביכולתי להגיד לכם שום דבר היות והושבעתי לא להגיד. אז הבינו שפה מסתתר דבר לא רגיל, תיכף שלחו אחר הדיינים וספרו להם על אודות האדם שהשביעו אותו ואם אפשר להתיר לו שיגיד מה שהוא יודע על התעלומה, והדיינים עשו לו תיכף התרה, ויספר להם אודות שמעון הקמצן שהוא היה נותן לו כספים כדי לתמוך במוסדות הנ"ל, וכן שאר האנשים שנקראו עשו להם התרה וגם הם אמרו כמו הראשון.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "תורה לוי" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
 לוח שנה

לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

תמונה: אריאל גולדברג

"וירא אליו ה' באלוני ממרא"

במדבר רבה למה באלוני ממרא לפי שנתן לא עצה על המילה שבשעה שאמר הקב"ה לאברהם למול, הלך ונמלך בשלושה אוהביו, עבר, אשכול, וממרא, עבר אמר לו אתה זקן בן 100 שנה ואתה הולך ומענה את נפשך? (סימן לדבר עבר ראשי תיבות עינוי נפש רע). ואשכול אמר לו מה אתה הולך ומוסר את עצמך לשונאיך שיהרגוך? (סימן לדבר אשכול ראשי תיבות אחי שונאים כבירים ועצומים לך). אמר לו ממרא אלוקיך עמד לך בכבשן האש ובמלאכים וברעב והדבר הזה שאמר לך למול אין אתה שומע לך? (סימן לדבר ממרא ראשי תיבות מול מהר רופאיך ה' אמר לו הקב"ה לממרא אתה נתת עצה לאברהם למול לחייך שאני נגלה בפלטיין שלך זהו שכתוב וירא אליו ה' באלוני ממרא.

"והוא יושב פתח האהל כלום היום"

זהו שאמרו חז"ל שצדקה יושב על פתח גהנום ואינו מניח למי שנימול להכנס שם. המצוה הראשונה שצוה הקב"ה שיקיימו זרע אברהם, אוהבו היתה ברית מילה ר' ישמעאל אומר גדולה היא המילה ששלוש עשרה בריתות נכרתו עליה ר' יוסי אומר גדולה היא המילה שדוחה את השבת החמורה ר' מאיר אומר גדולה היא המילה שכל מצוות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל.

"וישקוף על פני סודים"

החובה לדרוש שלומן וטובתן של כל יהודי באשר הוא, ולהתפלל עליו, אין פירושה הסכמה והשלמה עם דרכו ומעשיו. יש לתחום קו בין הדברים, כמו שאברהם אבינו נלחם עבור הצלת לוט אבל התרחק ממנו. כיוצא בכך כתב הספורנו ז"ל בפרשתנו: "וישכם אברהם וישקף על פני סודים השקפת איבה על רוב רשעים. וירא והנה עלה קיטור הארץ ואין עוד להתפלל עליהם."

"ואנשי סודם רעים חוטאים"

דרשו רבותינו רעים בגופם וחטאים במומנם ובמדרשי חז"ל מובאים דברים נוראים על רשעתם, ואף על פי כן ניסה אברהם להתפלל עליהם ולהמליץ טוב בעדם. כי שיטתו היתה לעשות הכל להשיב רבים מעוון. ואילו שיטתו של נח היתה שהרשעים צריכים להסתלק מן העולם, ולכן לא התפלל עליהם, כי מוטב שיאבדו מן העולם וזו שיטה מנוגדת לאברהם. וזה היה גם הויכוח בין ר' מאיר בעל הנס ואשתו ברוריה שהיו בריונים בשכונתו שהיו מצערים אותו הרבה. והיה מבקש עליהם רחמים שימותו. אמרה לו אשתו כתוב "יתמו חטאים מן הארץ" האם כתוב יתמו חוטאים? אלא בקש עליהם רחמים שישבו בתשובה ואז לא יהיו רשעים, וביקש עליהם רחמים וחזרו בתשובה. וזהו אשל שנטע אברהם ובו היה מקבל עוברים ושבים וכשהיו אוכלים ושותים היו שואלים אותו מה נברך ואומר להם אמרו "ברוך אל עליון שאכלנו משלו" כי ידע אברהם, שעיקר בעיתם של בני אדם היא החברה, הטרדה, וחוסר רצינות, והדעה היתה אכול ושתה כי מחר נמות ואז החליט אברהם להחזיר בהם את האמונה.

"ועלה שם לעולה"

תניא אמר אברהם לפני הקב"ה רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שבשעה שאמרת לי והעליהו שם לעולה היה לי מה להשיב, אתמול אמרת לי ביצחק יקרא לך זרע ועכשיו אתה אומר לי ועליהו לי לעולה, אלא שכבשתי את יצרי לעשות רצונך, כך יהי רצון שבשעה שיהיו בניו של יצחק נכנסים בצרה ואין להם מי שילמד עליהם סגוריא, תהא אתה מלמד עליהם סגוריא.

חובות חובות

דיני שותפות עם גוי או יהודי מחלל שבת בעסק

העובד בשבת

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

עשיית תנאי לגבי שבת כשאין הגוי שותף

ואם מחלקים ביניהם הרווחים לפי אחוזים, יש להקל לכל הדעות אפילו בלא שיתנו מתחלה כלל, מפני שבוז נחשב הגוי כארס, שנתבאר לעיל (ריש סימן רמג) שמותר לשכור הגוי שיעבוד כארס בשדה של יהודי.

ומכל מקום אין להקל בכל הנ"ל אלא דוקא בעסק שמנהג אנשי המקום להשכיר כמותו לאחרים, או לקחת ארס שיעבוד בעסק לפי אחוזים, אבל אם אין מנהג אנשי המקום לעשות כן, יש לאסור בזה משום מראית העין, וכמו שנתבאר לעיל (סימן רמג).

שותפות עם גוי שלא היה שותף מתחלה

יא. יהודי שיש לו עסק השייך לו לבדו, ולאחר מכן רוצה להכניס שותף גוי שיעבוד בשבת, רשאי לעשות כן, על ידי שיתנה עם הגוי מתחלה בשעה שעושים השותפות, שיעבוד הגוי בשבת, ויהיו הרווחים הבאים מעבודת יום השבת שייכים לגוי לבדו, וכנגד זה יעבוד היהודי יום אחד מימות החול, ויהיו הרווחים הבאים מעבודת יום זה שייכים ליהודי לבדו. ואף על פי שמתחלה היה העסק שייך רק ליהודי, ונקרא שמו בלבד עליו, מכל מקום כיון שנשתתף עמו הגוי, ומשעה שנשתתפו הסכימו ביניהם שיעבוד הגוי בשבת על פי התנאי הנ"ל, יש להקל.

התנו ביניהם כראוי ואח"כ הסכימו לחלוק בשוה

יב. יהודי וגוי שיש להם עסק משותף, כגון חנות, והתנו ביניהם כראוי בשעה שעשו השותפות שיעבוד הגוי בשבת, ויהיו כל הרווחים הבאים מעבודת יום השבת שייכים לגוי לבדו, וכנגד זה יעבוד היהודי יום אחד מימות החול, ויהיו הרווחים הבאים מעבודת יום זה שייכים ליהודי לבדו, ואחר כך כשבאו לחלק הרווחים ביניהם התרצו והסכימו לחלק ביניהם הכל שוה בשוה בלי לעשות חשבון כמה היה ריוח יום השבת וכנגד זה כמה היה הריוח ביום חול שעבד היהודי כנגדו, מותרים לעשות כן, שמכיון שהתנו ביניהם מתחלה כראוי, ממילא מה שמסכים הגוי עתה לחלק שוה בשוה הוא מחמת שנתרצה לוותר על חלקו אפילו אם הרווח יותר מעבודת יום השבת, והרי זה כמו שנותר הגוי מתנה ליהודי.

חובות חובות

חידוש בהלכות

לביית אביו של רבי בונם מפשיסחא הגיעו פעם אורחים נכבדים. האב הכיז למענם סעודה גדולה וכיבדם בכל יכולתו. בשעת הסעודה קרא לבנו הקטן, שמחה-בונם, שהיה אז בן חמש, ואמר לו: "לך-נא לחדש חידוש בלשהו בהלכות הבנסת אורחים". בעבור זמן חזר הילד. שאלו אביו: "האם חידשת משהו?" "כן", השיב הילד ולא הוסיף דבר. כשסיימו האורחים את הסעודה, אמר להם האב: "הבה נראה מה חידש הילד". הם נכנסו להדר הסמוך ושם הראה להם האב את ה'חידוש' - מיטות מוצקות בכרים ובכסתות משובחים...